

- **TÜRKİYE & DÜNYADA GÜNDEM**
- **DÜNYA EKONOMİSİ**
- **DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ**
- **TÜRKİYE EKONOMİSİ**
- **TÜRKİYE İNŞAAT SEKTÖRÜ**

TÜRKİYE VE DÜNYADA GÜNDEM

- ⇒ **Büyümede OECD liderliğini aldık...** 2010 yılı birinci çeyreğinde GSYH yıllık bazda %11,7 büyüdü, piyasa beklentisi büyümenin %11,4 olacağı yönündeydi. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH 2010 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %11,8 artarken, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH'de bir önceki döneme göre artış sadece %0,1 oldu. Birinci çeyrekte sanayi üretiminin geçtiğimiz yılın ilgili dönemine göre %17,3 büyümesi birinci çeyrek GSYH büyümesinin de güçlü olacağına sinyalini verdiği için açıklanan bu rakamlar sürpriz olmaktan uzaktır. Yılın ikinci çeyreği için, iktisadi faaliyetteki toparlanmanın devam etmesi beklenmelidir. Yine çift haneli bir büyüme görülebilir. Yine de, ikinci çeyrekte itibaren baz etkisinin hafiflemesiyle birlikte yıllık büyüme oranlarının kademeli olarak azalabileceği unutulmamalıdır.
- ⇒ **Büyüme rakamları sonrasında Merkez'in eli güçlendi...** Para politikasına yönelik olarak, iç talepteki toparlanmaya karşılık, dış talebe ve küresel ekonomiye ilişkin belirsizliklerin giderek artmasının yanı sıra istihdam koşullarındaki iyileşmenin devam etmesi ve enflasyonun olumlu bir görünüm sergilemesi Merkez Bankası'nın üçüncü çeyrekte para politikası duruşunu değiştirmeyeceği ve faizleri sabit tutacağı yönündeki öngörümüzü destekliyor. Dolayısıyla, Merkez Bankası'nın yılın son çeyreğinde 100-150 baz puanlık faiz artırımını olasılığı güçlenmiştir.
- ⇒ **Fitch: En önemli risk seçimler...** Uluslararası Kredi Derecelendirme Kuruluşu Fitch'in Türkiye Genel Müdürü Ayşe Botan Berker, çok büyük bir değişim olmaması halinde Türkiye'nin mevcut kredi notunda bir yıl içinde değişim olmasının zor olduğunu söyledi. Fitch'in Türkiye Genel Müdürü Ayşe Botan Berker, buna karşın uygulanan finansal ve parasal politikaların devamı halinde Türkiye'nin uzun dönemde reytinglerinin yukarı doğru trend içinde olduğunu düşünülebileceğini, önümüzdeki dönemde en büyük riskin ise seçimler olduğunu söyledi.
- ⇒ **Dünya Bankası Türkiye ekonomisinden etkilendi...** Dünya Bankası Türkiye ekonomisi için büyüme tahminini ikiye katladı. Küresel Ekonomik Beklentiler 2010 Raporu'nu güncelleyen banka, yılbaşında %3,3 olarak öngördüğü Türkiye ekonomisinin büyüme tahminini %6,3'e yükseltti. Raporda 2011 yılı için %4,2, 2012'de de %4,7 düzeyinde büyümenin beklendiği bildirildi.
- ⇒ **IMF: Türkiye farklı ligde oynayabilir...** Küresel ekonomik kriz nedeniyle 2009 yılında ara verilen ancak 2010 yılında tekrar düzenlenen Türkiye Yatırım Danışma Konseyi, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın da katıldığı basın toplantısı ile sona erdi. Kapanış toplantısında konuşan IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn, ilk kez katıldığı toplantıyı son derece ilginç bulduğuna dikkat çekerken, "Değişik alanlarda tartışmalarımız oldu. Gerçek şu ki şu anda Türkiye için büyük fırsat var. Bildiride de belirtildiği gibi Türkiye'nin dünyanın en büyük 17, Avrupa'nın en büyük 6'ncı ekonomisi olması dolayısıyla Türkiye bir gecede değil ama zaman içinde dünyanın en önemli ekonomilerinden biri olacak" dedi.
- ⇒ **Yabancı yatırımcı Türkiye'ye geliyor...** Alınan bilgiye göre, küresel krizi en az hasarla atlatan sayılı ülkelerden birisi olan Türkiye, yabancı yatırımcılar için tekrar gözde ülke haline geldi. Dünyanın önde gelen firmaları, son dönemde Yatırım Ajansı ve özel sektör kuruluş temsilcileriyle bir araya gelerek, Türkiye'de planladıkları yatırımlara dönük ön görüşmeler yaptı. Önümüzdeki dönem ülkemizde yatırım yapmayı düşünen ve bu yönde görüşmelerde bulunan bazı kuruluşlar şöyle: National Bank Of Kuwait, Kuveyt Yatırım İdaresi, Al Shaya Group, Kuwait Investment House, Chery, Toshiba, OBEROI, Wipro.
- ⇒ **Dört ülke serbest ticaret ve vize bölgesi ilan edilecek...** Türkiye, Ürdün, Lübnan ve Suriye arasında ortak bir deklarasyon imzalandı. Türk-Arap İşbirliği Forumu dışişleri bakanları toplantısının sonunda açıklanan ortak bildiri çerçevesinde 4 ülke ticaret, gümrük, tarım, sağlık, enerji gibi

çok çeşitli alanlarda işbirliğine gitmeyi ve vizeleri kaldırmayı hedefliyor.

- ⇒ **Dubai serbest ticaret bölgesinde Türk şirket sayısı 140'ı geçti...** Ortadoğu'nun en önemli serbest ticaret bölgelerinden olan Dubai'deki Ras Al Khaimah (RAK) Serbest Ticaret Bölgesi'nde yatırım yapan Türk şirketlerinin sayısının 140'ı geçtiği açıklandı. Birleşik Arap Emirlikleri'ne (BAE) gitmeye gerek olmadan, şirket kurulumu, yerleşim vizesi başvurusu, takibi ve lisans yenileme işlemleri gibi faaliyetler sunduklarını söyleyen RAK CEO'su Oussama el Omari, tüm dünyada yaşanan global krizin negatif etkilerine rağmen, RAK'ın 2009 yılında %11'lik bir büyüme kaydettiğini, 2009'da 39'u Türk olmak üzere 1905 yeni şirket kaydedildiğini söyledi.
- ⇒ **AB 'ekonomi hükümeti' kuruyor...** Avrupa Birliği'nin motoru Almanya ile Fransa, birliğin 27 ülkesi ile "ekonomi hükümeti" kurulması konusunda anlaşma sağladı. Dün Berlin'de biraraya gelen Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy ile Almanya Başbakanı Angela Merkel, Avrupa'nın geleceğini belirleyecek "ekonomi hükümeti"ne tüm AB ülkelerinin dahil edilmesinin önemine dikkat çekti.
- ⇒ **Portekiz: AB'den 'acil fon' isteme planımız yok...** Portekiz Maliye Bakanı Fernando Teixeira dos Santos, Portekiz'in Avrupa Birliği'nin acil fonunu kullanma planı olmadığını belirterek, düşük faiz oranlarıyla uluslararası piyasadan borç alabilme konusunda güvenli olduklarını söyledi.
- ⇒ **Moody's Yunanistan'ın notunu dört basamak kırdı...** Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Yunanistan'ın döviz cinsi uzun vadeli kredi notunu dün dört kademe birden indirerek, Ba1'e çekti. Böylelikle Yunanistan'ın Moody's nezdinde kredi notu yatırım yapılamaz seviyeye ve Türkiye'nin de bir basamak altına geldi. Moody's, Yunanistan'ın not görünümünün ise durağan olduğunu açıkladı.
- ⇒ **İspanyol bankaları krizin eşiğinde...** Avrupa'nın yeni Yunanistan'ı gözüyle bakılan İspanya'da finans sistemi çatırıyor. Zor durumdaki İspanyol bankacılık sistemine tüm dünya kredi musluklarını kapadı. Son birkaç haftadır birleşme adımları atan

zordaki bankalar için fon bulmanın hafta başından bu yana daha da güçleştiği belirtilirken, sadece büyük bankaların Almanya gibi ülkelerin tahvillerinin desteğiyle fon bulabildiği kaydedildi. İspanya devlet tahvilleri karşılığında fon alamayan bankaların zorda olduğu öğrenildi.

- ⇒ **'Sıkıntıya, Almanya ve Fransa sebep oldu'...** Avrupa Merkez Bankası (AMB) Başkanı Jean-Claude Trichet, 2004 yılında Avrupa Birliği İstikrar ve Büyüme Antlaşması'nı imzalayarak bütçe disiplininin yıkılmasına sebep olan Almanya ve Fransa'yı, kitayı etkisi altına alan borç krizine temel oluşturmakla suçladı. Trichet, Alman Welt am Sonntag gazetesine yaptığı açıklamada, Avrupa'nın süper güçleri olan iki ülkenin büyük tavizler verip, Avrupa Birliği İstikrar ve Büyüme Antlaşması'nı imzalayarak bütçe disiplininin yıkılmasına sebep olduklarını da ifade etti. Trichet, Alman halkının tepkisinin de bu konuda hassas olmadığını bildirdi.
- ⇒ **Çin: Yuanı çıkarımız için dalgalanmaya bıraktık...** Ulusal para birimi yuanı daha esnek bir dalgalanmaya bırakan Çin, yeni kur rejiminin, dünya ekonomisini yeniden dengeleme gücünün bulunmadığını açıkladı. Çinli yetkililer, iki yıldan bu yana uyguladıkları ABD Doları'na endeksli yuan sistemini kendi çıkarları için bıraktıklarını, ancak bunun küresel ekonomik büyümeyi tek başına etkilemesinin mümkün olmadığını, bunun için küresel mali sistemin topyekün gözden geçirilmesi gerektiğini vurguladılar.
- ⇒ **Faiz artıran ilk G7 Kanada...** Kanada Merkez Bankası dün gösterge faizi beklentiler doğrultusunda 25 baz puan artırarak %0.25'ten 0.5'e yükseltti. Böylece Kanada, küresel finansal krizi başladığından bu yana faiz oranını artırma kararı alan ilk G7 ülkesi oldu.
- ⇒ **ABD'deki konut satışları 47 yıl öncesine döndü...** Global krizin başlangıç noktası olan ABD'de, Mayıs ayında konut satışları, 1963 yılından bu yana en düşük seviyede gerçekleşti. ABD Ticaret Bakanlığı'nın açıkladığı verilerine göre, Mayıs ayında potansiyel alıcıların ev alımından vazgeçmeleri üzerine yeni ev satışları %33 oranında gerileyerek yıllık bazda 300 bin olarak gerçekleşti.

EKONOMİDE VE İNŞAAT SEKTÖRÜNDE SON BİR AY

⇒ 2010'un 1. çeyreğinde inşaatla yönelik talep beklenen düzeyde olmamıştır. Yapı izinleri rakamlarının yanı sıra konut satışları rakamları bu durumu ortaya koymuştur. Bununla birlikte inşaat sektöründe konut sektörünün ağırlığını yavaş yavaş azaltmaya başlayan ticari yapıların önemi artmıştır. Daha komplike yapı malzemelerine ihtiyacı olan bu yapıların, sektörü canlı tuttuğu görülmektedir. Yine inşaat sektörünün geleceğe hazırlık amaçlı üretime devam etmesi ve baz etkisi sonucunda 2010'un 1. çeyreğinde %8 büyüdüğü görülmektedir. Türkiye ekonomisinin %11,7 büyüdüğü bir dönemde inşaat sektörünün beklenenin

altında bir performans ortaya koyması düşündürücüdür.

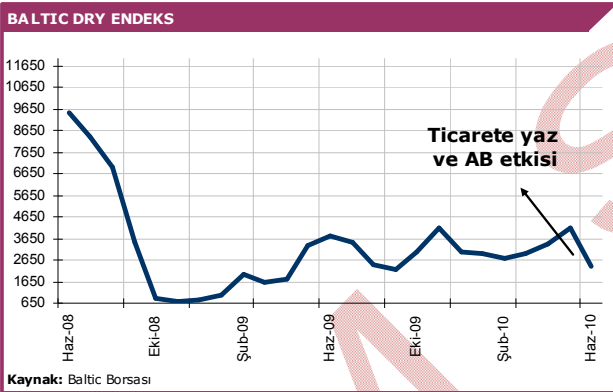
⇒ Yine inşaat malzemeleri konusunda izlenen rakamlardan olan metalik olmayan diğer mineral ürünleri imalatında ise 2008'in Ağustos ayından beri bir önceki yılın aynı dönemine göre kaydedilen olumsuz görünüm tersi bir durum almıştır. Aralık ayında %28,16 artış kaydederek yükseliş trendi sinyali veren endeks Mayıs ayında da genel sanayi üretimi artışının üstünde %18,09 artış kaydederek yapı malzemeleri sektörünün geleceğine yönelik umut vermiştir.

ÖZET VERİLER			
RAKAMLARLA TÜRKİYE EKONOMİSİ			
		Dönem	Değişim
Büyüme	ÖD	2010 1.Çeyrek	%11,70
Sanayi Üretimi	ÖD	Mayıs	%15,35
Kapasite Kullanım Oranı	-	Haziran	%73,60
İhracat	ÖA	Mayıs	%4,42
TÜFE	ÖA	Haziran	-%0,56
ÜFE	ÖA	Haziran	-%0,50
İşsizlik Oranı	-	Mart	%15,80
RAKAMLARLA İNŞAAT SEKTÖRÜ			
		Dönem	Değişim
Gelişim Hızı	ÖD	2010 1.Çeyrek	%8,00
İnşaat Malzemeleri Fiyatları - TÜİK	ÖA	2010 1.Çeyrek	%3,49
İnşaat Malzemeleri Fiyatları - İTO	ÖA	Haziran	-%0,99
İnşaat Sektöründe Üretim	ÖD	2010 1.Çeyrek	%5,61
İnşaat Sektöründe Ciro	ÖD	2010 1.Çeyrek	-%19,01
İnşaat Sektöründe İstihdam	ÖD	2010 1.Çeyrek	-%4,29
İnşaat Sektöründe Çalışılan Saat	ÖD	2010 1.Çeyrek	-%4,27
İnşaat Sektöründe Brüt Ücret-Maaş	ÖD	2010 1.Çeyrek	%6,07
Konut Satışları	ÖA	2010 1.Çeyrek	-%21,13
Tüketicinin İnşaa Ettirme/Alma İhtimali	ÖA	Mayıs	%0,00
İstihdam Değişimi	ÖA	Mart	%11,47
Konut Kredileri	ÖA	Haziran	%2,28
Yapı Ruhsatları-Bina Sayısı	ÖD	Mart	-%27,01
Yapı Ruhsatları-Yüzölçüm	ÖD	Mart	-%15,87
Yapı Ruhsatları-Değer	ÖD	Mart	-%10,92
Yapı Ruhsatları-Daire Sayısı	ÖD	Mart	-%7,01
Yapı Kullanım İzin Belgesi-Bina Sayısı	ÖD	Mart	-%63,82
Yapı Kullanım İzin Belgesi-Yüzölçüm	ÖD	Mart	-%60,05
Yapı Kullanım İzin Belgesi-Değer	ÖD	Mart	-%58,50
Yapı Kullanım İzin Belgesi-Daire Sayısı	ÖD	Mart	-%57,61

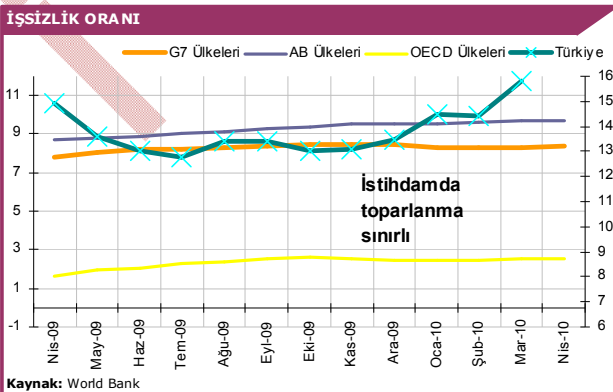
ÖA= Bir önceki döneme göre, ÖD= Bir önceki yılın aynı dönemine göre

DÜNYA EKONOMİSİ

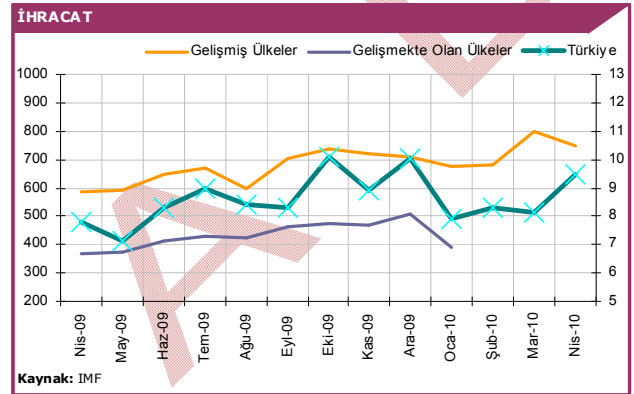
Dünya ticaretinin öncü göstergesi **Baltic Dry Endeks**, uluslararası piyasalarda Haziran ayında yaşanan dalgalanmadan ve Euro Bölgesi'ne yönelik endişelerden etkilenmiştir. Bu durumu görmek için geçmiş trendin analiz edilmesi yeterlidir. Nitekim, Eylül ayında 2185'i gördükten sonra girdiği çıkış trendinin ardından Kasım itibarıyla 4119 seviyesi ile zirve yapan endeks, Aralık'ta 3005'e, Ocak ayında 2963'e, **Şubat ayında ise 2711 düzeyine gevşemiştir.** Bu gerileme trendi Mart ayı itibarıyla sonlanmıştır. Nitekim Mart ayında endeksin 2982 ile yeniden çıkışa geçtiği görülmektedir. Nisan ayında 3359'u gördükten sonra endeks Mayıs ayında 4156'yı test etmiştir. Bu olumlu trend görünümü Haziran ayında yaz etkisinin yanı sıra Avrupa kaynaklı yeni bir kriz olacağı endişeleri ile sert bir yön değişikliği yaşamıştır. Haziran ayında %43,43'lük düşüş yaşayan endeks 2351 düzeyine gerilemiştir.

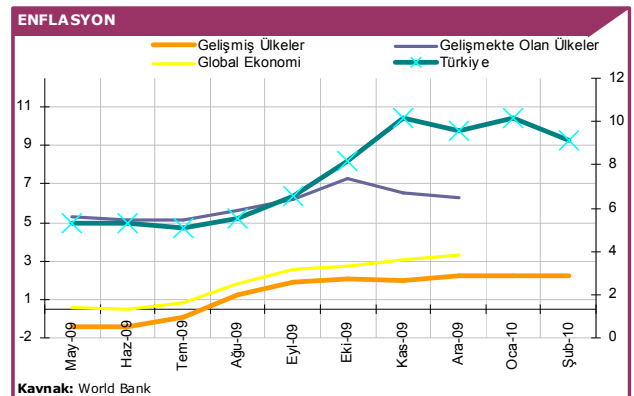
Ancak yine de bunun bir trend olduğunu söylemek için erkendir. Kısa vadeli bir düzeltme olasılığı göz önünde bulundurulmalıdır.

Yine global ekonominin seyri konusunda işsizlik oranları kritik bir unsur olmaya devam etmektedir. **Global krize en hızlı tepki veren unsur olan işsizlik oranında toparlanma sinyalleri yine oldukça yavaş bir düzeltme çizgisi göstermektedir. Bununla birlikte AB ülkeleri hariç tüm bölge ekonomilerinde işsizliğin yeniden çıkışa geçtiği görülmektedir. Türkiye'nin işsizlik oranının ise sert bir yükseliş kaydetmesi dikkat çekicidir.**

İhracat rakamları gerek IMF gerekse OECD tarafından gecikmeli oluşturulmaktadır. Bu nedenle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin görünümü de gecikmeli olarak takip edilebilmektedir. **Ancak genel trendin ihracatın güç kaybettiği şeklinde oluştuğu görülmektedir. Bu noktada Türkiye artış ivmesiyle umut vermektedir.**

Dünya ekonomisinde enflasyon görünümünün yataya girme eğiliminde olduğu görülmektedir. Artış trendinin hız kesmesi global ekonomi açısından olumludur. Bununla birlikte enflasyonun hızlı yükseldiği Türkiye'de enflasyonda meydana gelen güç kaybı da olumlu bir gelişme olarak ele alınmalıdır.

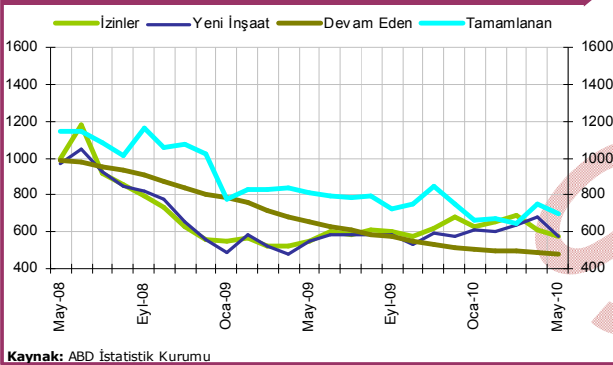
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD'de Mayıs ayı rakamları inşaat sektörüne ilişkin belirgin bir şekilde olumsuz bir tablo ortaya koymuştur. Tüm göstergeler düşüşe işaret etmektedir. Nitekim, bir önceki aya göre, yeni başlayan konut inşaatları %14,87, tamamlanan konut inşaatları %6,02, konut inşaatı ruhsatı alımları %5,9, devam eden konut inşaatları ise %2,26 düşüş kaydetmiştir.

	Miktar (Bin)			Değişim*		
	Nis-09	May-09	Haz-09	Nis-09	May-09	Haz-09
Alınan Konut İnşaat Ruhsatları	685	610	574	%5,38	-%10,95	-%5,90
Yeni Başlayan Konut İnşaatları	634	679	578	%4,79	%7,10	-%14,87
Devam Eden Konut İnşaatları	494	487	476	-%0,40	-%1,42	-%2,26
Tamamlanan Konut İnşaatları	643	747	702	-%3,74	%16,17	-%6,02

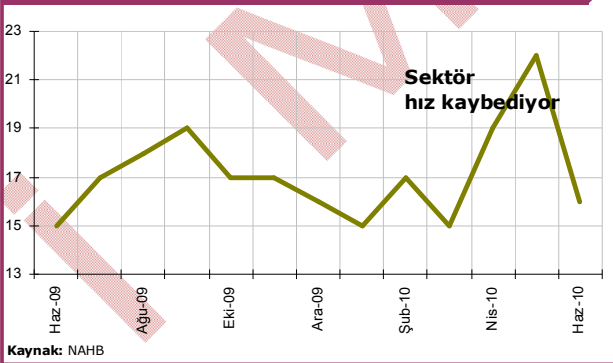
Oluşan rakamlardaki ivme kaybında Haziran ayında uluslararası piyasalarda yaşanan dalgalanma ve yeni bir kriz dalgasının geleceğine yönelik haberler etkili olmuştur.

KONUT İNŞAATI

ABD'nin Konut Üreticileri Derneği'nin yayınladığı verilerde de sert gerileme yaşanmaktadır.

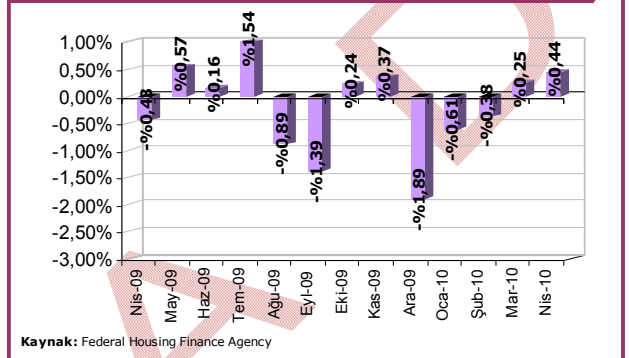
KONUT PİYASASI ENDEKSİ

Nitekim, ABD'nin Konut Üreticileri Derneği'nin yayınladığı verilerde konut sektörüne yönelik iyimser beklentilerin Eylül ayında 19 düzeyine çıkarak kriz öncesi noktalara gelmesi sonrasında yeniden düşüşe geçtiği ve Ocak ayında kış etkisiyle 15 seviyesine gerilediği görülmektedir. Şubat ayında yeniden 17

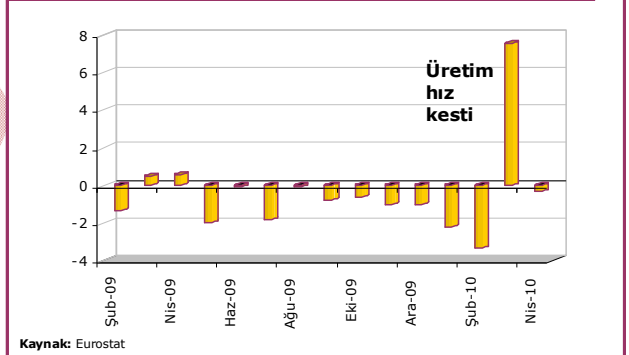
seviyesine yükselen bu endeks Mart ayında 15 düzeyine gerilemiştir. Endeksin istikrarsız bir görünüm çizmesi dikkat çeken husustur. Bununla birlikte endeksin Nisan ayında 19'u gördükten Mayıs ayında 22 seviyesine sıçraması geçici bir iyimserlik ortaya koymuş Haziran'da bu rakam 16 düzeyine gerilemiştir.

ABD KONUT FİYAT ENDEKSİ DEĞİŞİMİ

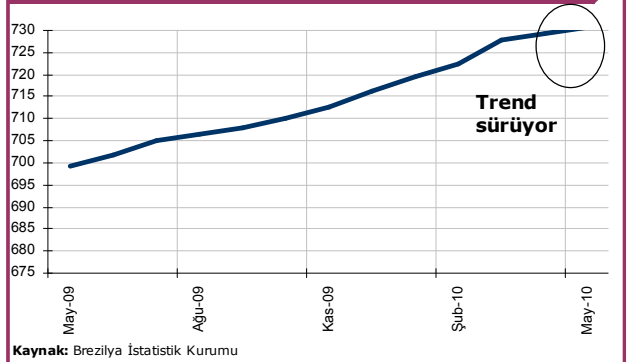
ABD'nin konut fiyatlarında ise Mart ayında %0,44'lük yükseliş yaşanmıştır.

İNŞAAT ÜRETİMİ

İnşaat sektörünün olumsuz görünümünün terse döndüğü Euro Bölgesi'nde ise inşaat üretiminde Mart ayındaki %7,6'lık yükseliş sonrasında Nisan'da -%0,3 ile yine eksili bir rakam oluşmuştur.

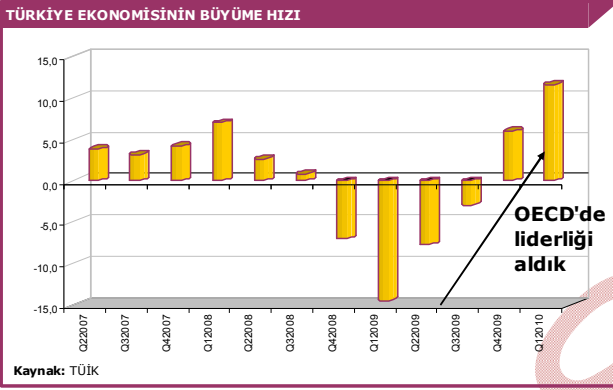
BREZİLYA'DA ORTALAMA BİRİM KONUT MALİYETİ

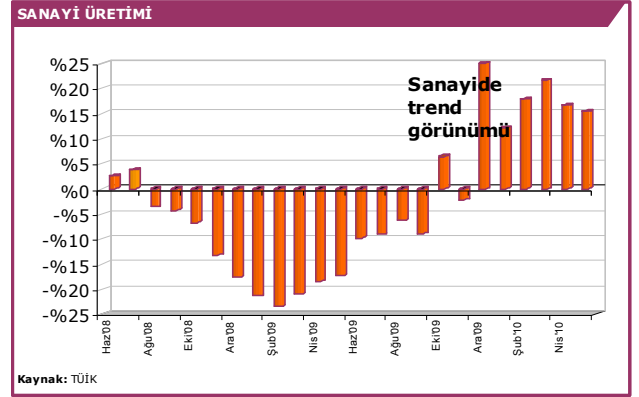
Türkiye'ye rakip olarak izlenen ülkelerden Brezilya'da ise konut maliyetleri talebe paralel olarak artış trendini korumaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında global yatırımcının dikkatini çekmeye devam ediyor. Bu noktada 2001 yılında bankacılık sektöründe çöküşü yaşayan Türkiye, 2001 krizinden çıkarken bankalara getirdiği 'ağır kriterlerin' olumlu sonuçlarını şimdi görmektedir. 2008 yılının sonunda global krizin patlak verdiği dönemde mevduata garanti getiren Yunanistan'ın mali bir batağa saplandığı ortamda, Türkiye oldukça güçlü bir bankacılık ve bütçe yapısı ile ortada durmaktadır. Türkiye ekonomisinin güçlü görünümü krizden çıkış sürecinde de kendisini göstermiştir.

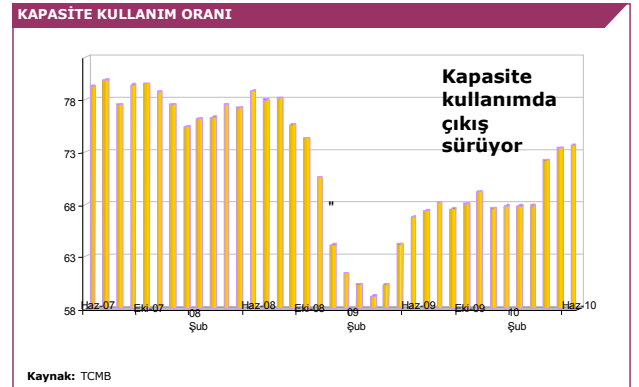

Sadece gelişmekte olan ülkeler arasında değil OECD ülkeleri arasında da yıldızı parlayan Türkiye son açıklanan 1. çeyrek büyüme rakamının %11,7'lik artışa işaret etmesiyle de artı puan almıştır. Diğer yandan takvim etkisinden arındırılmış GSYH ise 2010 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %11.8 artarken, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH'de bir önceki döneme göre artış sadece %0,1 olmuştur. Birinci çeyrekte sanayi üretiminin geçtiğimiz yılın ilgili dönemine göre %17,3 büyümesi birinci çeyrek GSYH büyümesinin de güçlü olacağını sinyali verdiği için açıklanan bu rakamlar sürpriz olmaktan uzaktır. Bununla birlikte yılın ikinci çeyreği için, iktisadi faaliyetteki toparlanmanın devam etmesi beklenmelidir. Yine çift haneli bir büyüme görülebilir. Yine de, ikinci çeyrekte itibaren baz etkisinin hafiflemesiyle birlikte yıllık büyüme oranlarının kademeli olarak azalabileceği unutulmamalıdır. Bu noktada büyümedeki artışın Merkez Bankası'nın faiz kararlarında elini güçlendireceği de dikkate alınmalıdır.

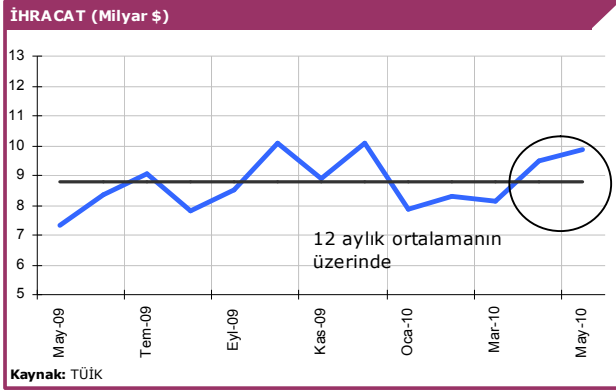
Sanayi üretiminde 2009'un son çeyreğinde başlayan olumlu görünüm korunmaktadır. Nitekim, 2009'un Şubat ayında -%23,48 ile dip yaptıktan sonra yukarı trend izleyen sanayi sektörü Ekim ayında 15 aylık negatif rakamları geride bırakmış ve ilk kez pozitif bir büyüme ortaya koyarak %6,41 düzeyinde artış göstermiştir. Sanayicinin global krizden çıkışa temkinli bakması nedeniyle sanayi üretiminde Kasım ayında %2,25'lik gerileme yaşanmıştır. **2009'un Aralık ayındaki %24,95'lik artış ise Türkiye'nin birçok gelişmekte olan ülke ile arasındaki farkı ortaya koyar niteliktedir. Bu trend 2010'un ilk 5 ayında devam etmiş, son olarak açıklanan Mayıs ayı rakamlarında %15,35'lik artış yaşanmıştır.**

Sanayinin öncü göstergelerinden kapasite kullanım oranı rakamlarında ise Haziran ayındaki gerçekleşme %73,6 düzeyinde oluşmuştur. Son dönemde yukarı yönlü bir trend izleyen kapasite kullanım oranı böylece hız kaybetmiştir.

Kapasite kullanım oranlarında önümüzdeki aylarda yukarı eğilimli seyrin devam ettiği

görülebilecektir. Nitekim, 2009'un Şubat-Mart döneminde %60'lara kadar gerileyen kapasite kullanım oranı bu noktadan sonra girdiği yukarı trendini global ekonomideki toparlanma sinyallerine paralel olarak devam ettirebilecektir.

İhracat verilerinde aylık bazdaki 9,88 milyar dolarlık rakam son 12 aylık ortalama olan 8,76 milyar doların üzerinde oluşmuştur. 10 milyar dolar düzeyine yaklaşan ihracatın artış trendine girmesi sevindiricidir. Ancak global ekonomide istikrarlı bir büyüme ortamının oluşmaması ihracatın olumlu performansının önümüzdeki dönemde devam etmemesi neden olabilecek bir gelişme olarak durmaktadır.

Ülke	2009/5	2010/5	%
Almanya	3.713.594	4.362.880	19
İsviçre	2.995.360	1.304.290	34
İngiltere	1.870.817	2.627.614	30
İtalya	2.139.000	2.803.530	40
Irak	2.103.168	2.205.534	-1
Fransa	2.226.177	2.645.052	30
Rusya Federasyonu	1.216.867	1.654.190	56
B.A.E.	1.246.748	1.317.212	18
A.B.D.	1.154.243	1.412.999	3
İspanya	940.835	1.445.146	-12

Yine de kriz döneminde ağır yara alan AB ülkelerinin ihracat yapılan ülkeler arasında yeniden pozitif bir görünüm çizmesi olumlu bir gelişme olarak durmaktadır.

İŞÇÜ GÖRÜNÜMÜ	Türkiye		Kent		Kır	
	Mar-10	Mar-09	Mar-10	Mar-09	Mar-10	Mar-09
Kurumsal olmayan nüfus (Bin)	70 299	71 105	48 628	49 058	21 670	22 047
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (Bin)	51 426	52 287	36 066	36 479	15 359	15 808
İşgücü (Bin)	23 924	25 179	16 324	17 014	7 601	8 165
İstihdam (Bin)	20 148	21 741	13 383	14 366	6 765	7 375
İşsiz (Bin)	3 776	3 438	2 941	2 648	835	790
İşgücüne katılma oranı (%)	46,5	48,2	45,3	46,6	49,5	51,7
İstihdam oranı (%)	39,2	41,6	37,1	39,4	44	46,7
İşsizlik oranı (%)	15,8	13,7	18	15,6	11	9,7
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	18,9	16,7	18,3	15,9	21,8	20,6
Genç nüfusta işsizlik oranı(*) (%)	27,5	24,6	29,8	26,4	21,8	20,4
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin)	27 501	27 108	19 742	19 465	7 759	7 643

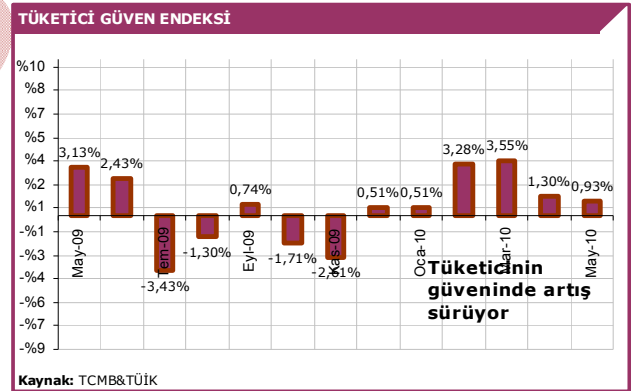
* 15-24 yaş grubundaki nüfus

Diğer yandan işsizlik oranında beklentilerimiz doğrultusunda toparlanma oldukça yavaş gerçekleşmektedir. Bunu 2009 yılının Nisan ayından bu yana işsizlik oranında yaşanan seyir de göstermektedir. Nitekim, Nisan ayı işsizlik oranının %14,9 düzeyinde oluşmasının ardından bu rakam Mayıs ayında %13,6 düzeyine, Haziran'da ise %13 seviyesine gerilemiştir. Temmuz ayında oran %12,8'lere kadar düşmüştür. Ancak Ağustos ayında yaz etkisiyle de %13,4 düzeyine çıkmıştır. Eylül ayında yine %13,4 düzeyinde oluşan işsizlik oranı Ekim ayında ancak %13 seviyesine gerileyebilmiştir. Kasım ayında ise işsizlik oranı yeniden %13,1 düzeyine çıkmıştır. 2009 yılını %13,5 oranı ile kapatan işsizlik oranı, 2010 yılının ilk 3 ayında yine yüksek bir düzeyde seyretmiş, Mart ayını %15,8 oranı ile sonlandırmıştır.

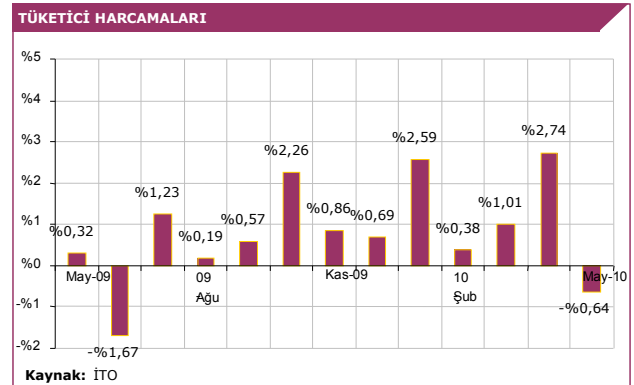
TÜKETİCİ GÖSTERGELERİ	Endeks			Değişim*		
	Mar-10	Nis-10	May-10	Mar-10	Nis-10	May-10
Tüketici Fiyatları	177,62	178,68	177,04	%0,58	%0,60	-%0,92
Tüketici Güveni	84,70	85,80	86,60	%3,55	%1,30	%0,93
Tüketici Harcamaları	8818,50	9060,20	9002,10	%1,01	%2,74	-%0,64

* Bir önceki aya göre değişimi gösterir

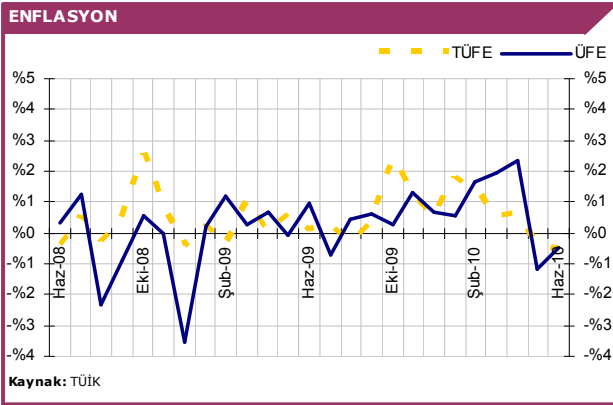
Tüketici ayağında ise Mayıs ayında olumlu görünümün sürdüğü görülmektedir.

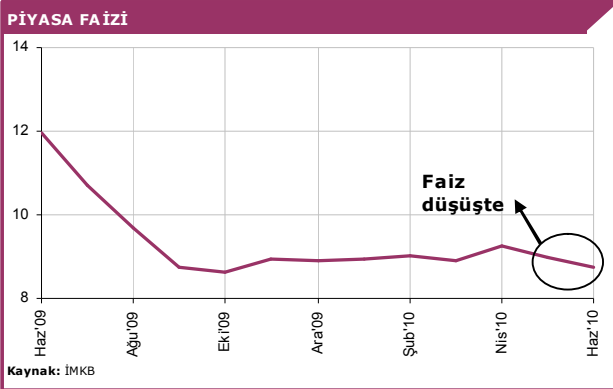
Özellikle 2010 yılı birlikte başlayan pozitif görünüm %0,93 ile Mayıs'ta da sürmüştür.

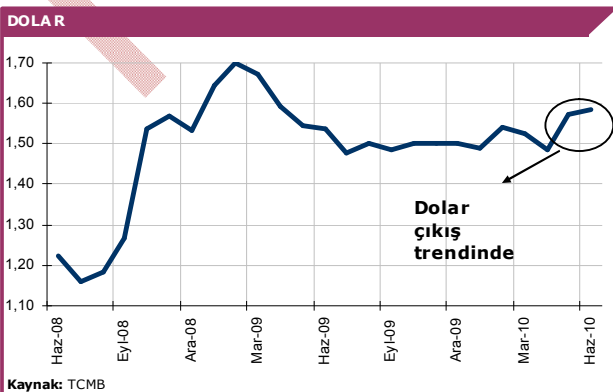
Tüketici harcamalarında 2009'un Temmuz ayından beri yaşanan artış Mayıs ayında sonlanmış ve eksiye dönmüştür.

Tüketici harcamalarındaki artış trendinin sonlanması enflasyon rakamlarına yansımıştır. Nitekim enflasyon Mayıs ayında %0,36, Haziran ayında ise %0,56 oranında gerileme kaydetmiştir. Yine yıllık bazda enflasyon Mayıs ayında %9,1'e, Haziran ayında ise %8,37'ye gerilemiştir.

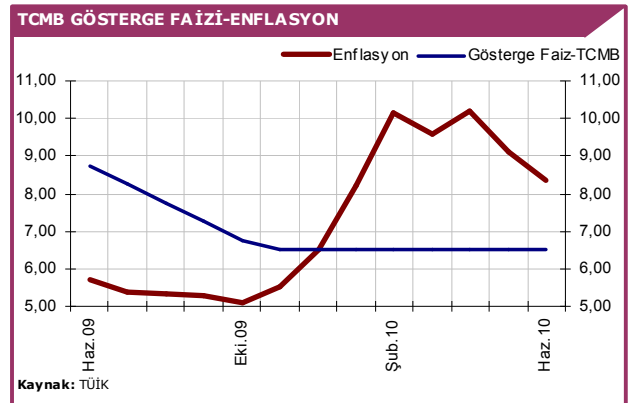
Enflasyonun yeniden aşağı yönlü trende girmesi faiz ayağını da etkilemiştir. Buna göre faizler Haziran ayı itibariyle %8,5 düzeyine kadar gerilemiştir.

Bu noktada dikkat çeken diğer ayak dolar kurundaki yükseliş eğiliminin yeniden başlamasıdır.

TCMB'NİN FAİZ KARARLARI VE ENFLASYON			
Tarih	Borç Alma	Borç Verme	Enflasyon
02/01/06	13,50	16,50	9,93
28/04/06	13,25	16,25	10,72
08/06/06	15,00	18,00	8,60
26/06/06	17,25	20,25	8,60
28/06/06	17,25	22,25	8,60
21/07/06	17,50	22,50	6,90
14/09/07	17,25	22,25	7,12
17/10/07	16,75	21,50	7,70
15/11/07	16,25	20,75	8,40
14/12/07	15,75	20,00	8,39
18/01/08	15,50	19,50	8,17
15/02/08	15,25	19,25	9,10
16/05/08	15,75	19,75	10,74
17/06/08	16,25	20,25	10,61
18/07/08	16,75	20,25	12,06
23/10/08	16,75	19,75	11,99
20/11/08	16,25	18,75	10,76
19/12/08	15,00	17,50	10,06
16/01/09	13,00	15,50	9,50
20/02/09	11,50	14,00	7,73
19/03/09	10,50	13,00	7,89
16/04/09	9,75	12,25	6,13
14/05/09	9,25	11,75	5,24
16/06/09	8,75	11,25	5,73
16/07/09	8,25	10,75	5,39
18/08/09	7,75	10,25	5,33
19/09/09	7,25	9,75	5,27
15/10/09	6,75	9,25	5,08
19/11/09	6,50	9,00	5,53
17/12/09	6,50	9,00	6,53
14/01/10	6,50	9,00	8,19
16/02/10	6,50	9,00	10,13
18/03/10	6,50	9,00	9,56
15/04/10	6,50	9,00	10,19
18/05/10	6,50	9,00	9,10
17/06/10	6,50	9,00	8,37

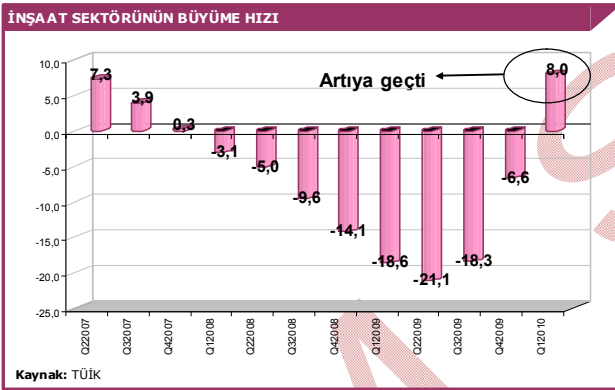
Merkez Bankası'nın özgüvenli duruşu enflasyonun istenen patikaya dönmesini sağlamıştır.

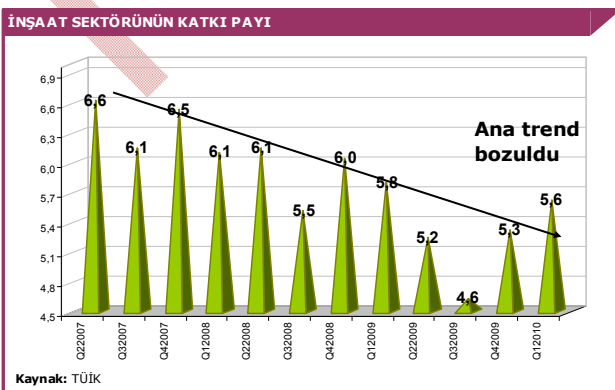
Enflasyon ile gösterge faizi karşılaştıran grafik de bu durumu ortaya koymaktadır. Nitekim, bir ara %10'un üzerinde seyreden enflasyon beklentilerde kalıcı bir etki yaratmamış ve düşüş trendine girmiştir.

TÜRKİYE İNŞAAT SEKTÖRÜ

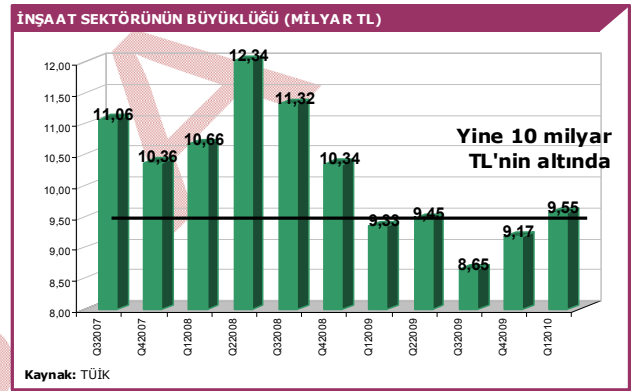
Özellikle istihdam ayağında önemli bir rol üstlenen inşaat sektörü Türkiye ekonomisi için belirleyici bir sektördür. Daha önceki raporumuzda irdelediğimiz üzere 2010'un 1. çeyreğinde inşaatla yönelik talep beklenen düzeyde olmamıştır. Yapı izinleri rakamlarının yanı sıra konut satışları rakamları bu durumu ortaya koymuştur. Bununla birlikte inşaat sektöründe konut sektörünün ağırlığını yavaş yavaş azaltmaya başlayan ticari yapıların önemi artmıştır. Daha komplike yapı malzemelerine ihtiyacı olan bu yapıların, sektörü canlı tuttuğu görülmektedir. Yine inşaat sektörünün geleceğe hazırlık amaçlı üretime devam etmesi ve baz etkisi sonucunda 2010'un 1. çeyreğinde %8 büyüdüğü görülmektedir. Türkiye ekonomisinin %11,7 büyüdüğü bir dönemde inşaat sektörünün beklenenin altında bir performans ortaya koyması düşündürücüdür.

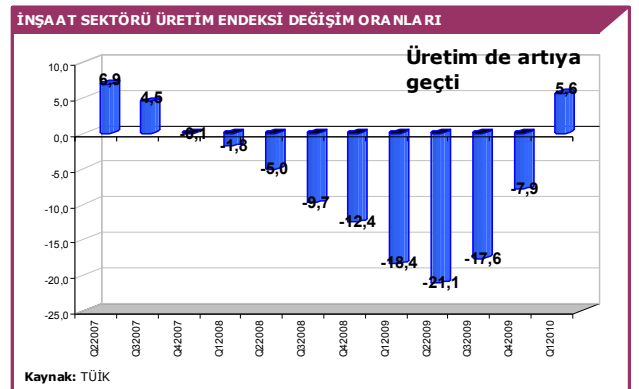
Bununla birlikte inşaat sektörünün ekonomiye katkısında olumlu bir trend söz konusudur. 2009'un üçüncü çeyreğinde %4,6'yı gördükten sonra çıkış trendine giren inşaat sektörü katkı payı 2010 yılının 1. çeyreğinde %5,6 düzeyine ulaşmıştır.

Bu rakam teknik olarak 2007 yılından beri oluşan aşağı trendin yukarı yönde kırıldığını da göstermektedir. Nitekim, **inşaat sektörünün ekonomiye katkı payı 2007 yılında yakaladığı %6,7'den beri düşüş trendini korumuş, 2009 yılının üçüncü çeyreğinde %4,6 düzeyine gerilemiştir.** Büyümenin de buna paralel olarak kan kaybettiği net bir şekilde görülmektedir. **Ekonomik büyümenin önemli bir bileşeninin inşaat sektörü olduğu düşünüldüğünde** birçok sektöre doğrudan ve dolaylı can veren inşaat sektörünün desteklerde ön planda tutulması Türkiye ekonomisi açısından stratejik bir önemdedir.

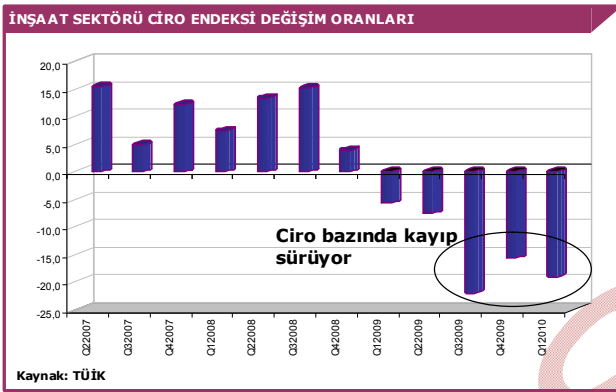

İnşaat sektörünün büyüklüğünde ise çeyreklik bazda cari fiyatlarla 10 milyar TL'ye yeniden yaklaşıldığı görülmektedir. 2009'un 3. çeyreğinde sektörün büyüklüğü 8,56 milyar TL'ye kadar geriledikten sonra bu rakamın 4. çeyrekte 9,17 milyar TL'ye, 2010'un birinci çeyreğinde ise 9,55 milyar TL yaklaşması sevindiricidir.

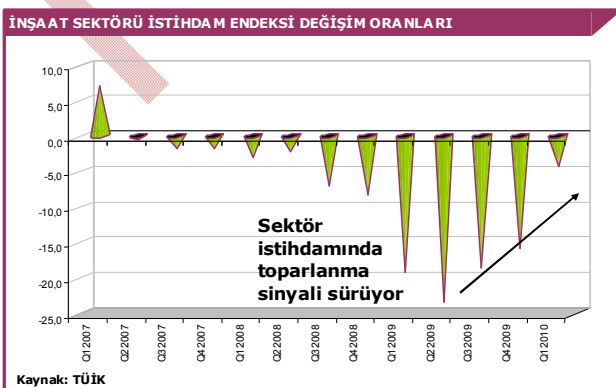

AB'ye uyum sürecinde açıklanmaya başlanan **3 aylık inşaat verileri de sektördeki toparlanmayı ortaya koymaktadır. Üretim**

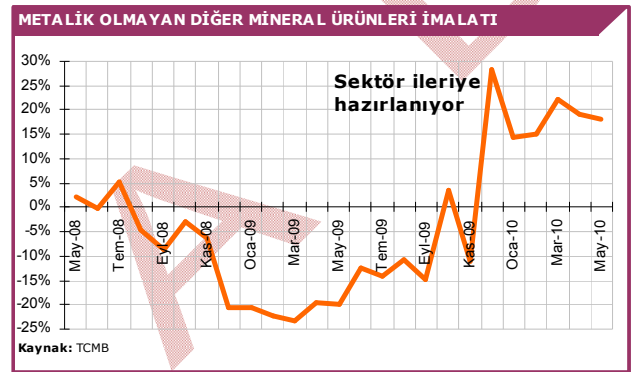
endeksinde ardi ardına gelen daralma verilerinin oluşturduğu trendin geride kalmaya başladığı İnşaat Sektörü Üretim Endeksi Değişim Oranları Grafiği'nde görülmektedir. 9 çeyrekte arka arkaya daralma kaydeden inşaat sektörü 2009'un 4. çeyreğinde %7,9'luk gerileme göstererek düşüşünü devam ettirmiş, ancak gerileme trendinin hız kestiğine yönelik bir sinyal de oluşturmuştu. 2010'un 1. çeyreğinde bu görünümün pozitifte döndüğü görülmektedir. %5,6'lık üretim artışı yaşayan inşaat sektöründe bu rakamdaki çıkışın inşaat sektörünün geleceğe hazırlık amaçlı üretime devam etmesi ve baz etkisi sonucunda oluştuğu göz önünde bulundurulmalıdır.

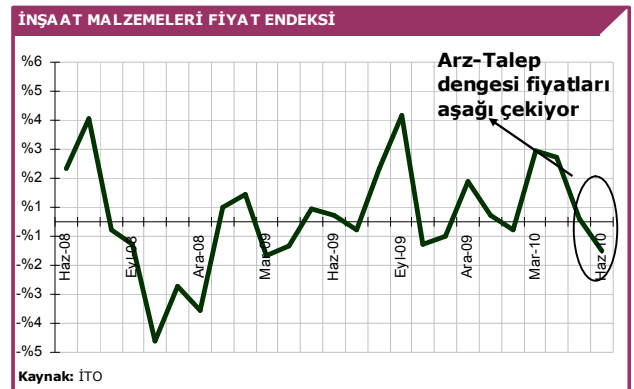
İnşaat sektörünün üretimindeki toparlanma ciroya yansımamaktadır. Buna göre inşaat sektörünün cirosunda meydana gelen azalma 2009 yılının başından beri devam etmektedir. 2009 yılının 1. çeyreğinden beri inşaat sektöründe meydana gelen daralma sırasıyla %5,7, %7,5, %22, %15,6 ve son olarak %19 olarak gerçekleşmiştir. Sektördeki büyüme sinyalinin ciro rakamlarına yansımaması nedeniyle toparlanma sinyaline temkinli yaklaşılması gerekmektedir.

İstihdam ayağında ise toparlanma sinyali görülmektedir. Genel hatlarıyla kan kaybının sürmesine karşın toparlanma sinyallerinin alınıyor olması sevindirici bir gelişmedir. Nitekim, 2007 yılının 2. çeyreğinden çeyreklik bazda bir önceki yılın aynı dönemine göre azalış kaydeden inşaat sektörü istihdamı en büyük gerilemeyi 2009'un 2. çeyreğinde kaydetmiş, bu dönemde %23,4 oranında gerilemiştir. Bunun sonrasında toparlanma trendine giren sektör istihdamında daralma rakamları sırasıyla %18,6, %15,9 ve son olarak 2010'un 1. çeyreğinde %4,3 olmuştur.

Yine inşaat malzemeleri konusunda izlenen rakamlardan olan **metalik olmayan diğer mineral ürünleri imalatında da** 2008'in Ağustos ayından beri bir önceki yılın aynı dönemine göre kaydedilen olumsuz görünüm tersi bir durum almıştır. Aralık ayında %28,16 artış kaydederek yükseliş trendi sinyali veren endeks Mayıs ayında da genel sanayi üretimi artışının üstünde %18,09 artış kaydederek geleceğe yönelik umut vermiştir.

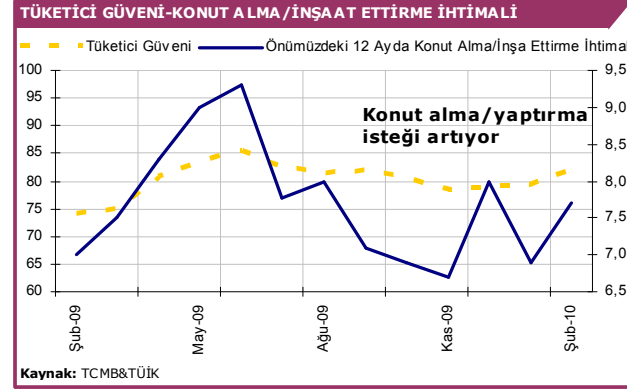
Bununla birlikte inşaat sektöründe üretimin önümüzdeki döneme ilişkin potansiyel talebe göre yapılması arz-talep dengesinde, arzın daha fazla olması sonucunu doğurmuştur. Buna bağlı olarak yapı malzemelerinin fiyat

ayağında düşüş yaşanmıştır. **İnşaat Malzemeleri Fiyat Endeksi Haziran ayında %0,99'luk düşüş kaydetmiştir.**

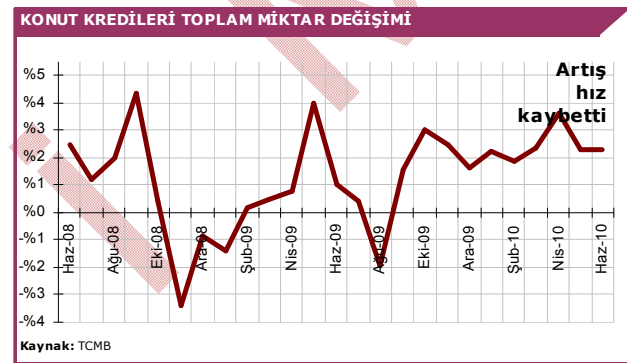
TÜKETİCİNİN KONUT EĞİLİMİ	Endeks			Değişim*		
	Mar-10	Nis-10	May-10	Mar-10	Nis-10	May-10
Tüketici Güven Endeksi	84,70	85,80	86,60	%3,55	%1,30	%0,93
Konut Alma/İnşaat Ettirme İhtimali	9,30	8,00	8,00	%20,78	-%13,98	%0,00
Konut Tamir Ettirme İhtimali	26,10	24,80	25,90	%17,57	-%4,98	%4,44

* Bir önceki aya göre değişimi gösterir

Tüketici ayağında ise yatırım yapma eğiliminin bekleme sürecine girdiği görülmektedir.

Düşen faizler nedeniyle konut alma/İNŞAAT ettirme ilgisinde 2010'un ilk çeyreğinde meydana gelen artış talebe yansımamıştır. Bunda global ekonomilerden özellikle Avrupa ayağından gelen olumsuz rakamlar ve finansal göstergelerde geleceğe yönelik meydana belirsizlik etkili olmuştur. Bu olumsuz sinyallerin 2. çeyreğin başında da devam etmesi tüketicilerin konut alma/İNŞAAT ettirme düşüncesini ertelemesine neden olmuştur.

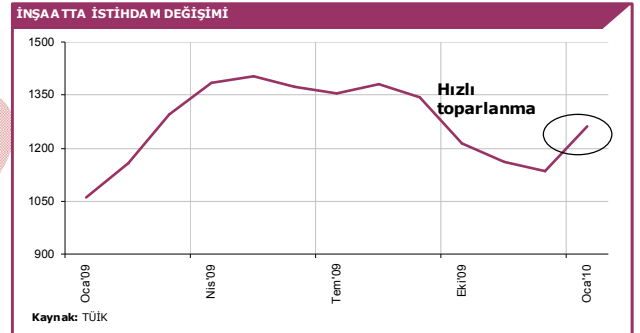
Konut kredileri de bu durumu desteklemektedir. Nitekim konut kredilerinde yaşanan artış ivmesi Haziran ayında da hız kesmiştir. Haziran ayında konut kredilerinde meydana gelen artış oranı %2,28 düzeyine gerilemiştir.

Konut Kredisi Faizleri

Banka	Faiz
Citibank	0,89
Vakıfbank	0,92
Denizbank	0,94
Halkbank	0,95
Ziraat Bankası	0,95
HSBC	0,96
Fortis	0,97
TEB	0,97
Tekstilbank	0,99
Anadolubank	0,99
Yapı Kredi	1,01
Finansbank	1,01
DD Mortgage	1,02
Şekerbank	1,02
Garanti Bankası	1,05
Akbank	1,05
Albaraka Türk	1,05
İş Bankası	1,05
ING Bank	1,08
Türkiye Finans	1,09
Kuveyt Türk	1,09
Abank	1,15

* 01.07.2010 verileridir
** 120 aylık kredi içindir

Konut kredisi faizlerinin %1'in altında seyrettiği bir dönemde konut kredisi kullanımının hız kesmesinin talepteki bekle-gör sinyallerini desteklediğini düşünüyoruz.

İnşaat sektöründe Mart ayında sektör istihdamının 1 milyon 263 bin düzeyine çıkması sektörün geleceğe yönelik hazırlık çalışmalarının bir sonucudur. Bununla birlikte tüketicinin gayrimenkul yatırımlarına yönelik bekle-gör stratejisinde yakın bir zamanda çözüme meydana gelmemesi sektörde sorun oluşmasına neden olabilir. Bu nedenle tüketiciyi hareketlendirebilecek kampanyalara yönelinmelidir.

Yeni talep yaratılması yanında sektörde mevcut yapı stoğunun iyileştirilmesi, depreme dayanıklı, daha iyi fiziki koşullara sahip olarak enerji verimli hale getirilmesi ve kayıt altına alınması konularının özel sektör eliyle fakat devlet tarafından teşvik edici mekanizmalarla desteklenerek ele alınması, kampanyalar organize edilmesi önümüzdeki dönemde daha büyük önem taşımaktadır. Yeni bir 17 Ağustos arifesinde yıkımı ve yeniden inşa etmeyi depremler yoluyla öğrenmemeliyiz.